

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

№1122

гр. София, 29.02.2016 г.

СОФИЙСКИЯТ ГРАДСКИ СЪД, ТЪРГОВСКО ОТДЕЛЕНИЕ, VI-16 състав, в публично съдебно заседание на двадесет и трети февруари две хиляди и шестнадесета година, в състав:

СЪДИЯ: ВАЛЕРИЯ БРАТОНОВА

при секретар Евгения Гачева, разгледа докладваното от съдията търговско дело № 5378 по описа за 2014 г. и за да се произнесе, взе предвид следното:

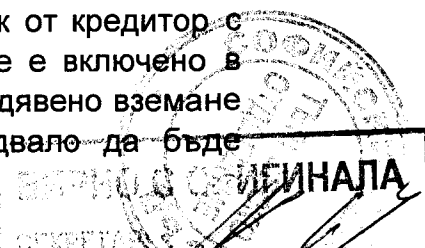
Производството е по реда на чл. 692 ал.2 ТЗ – за разглеждане възражение, вх. №6900/19.01.2016 г. на „БУЛИТ 2007“ ЕООД, ЕИК 175305522, със седалище гр. София и адрес на управление: гр. София, бул. „Мария Луиза“ №101 срещу съставения от синдика списък на приети вземания на кредиторите на „ГМ ПРЕС“ АД, ЕИК 201527057 - в открито производство по несъстоятелност, в който е включено предявеното при условията на евентуалност вземане за законна лихва, вместо вземането за мораторна неустойка по сключени 5 договора за заем.

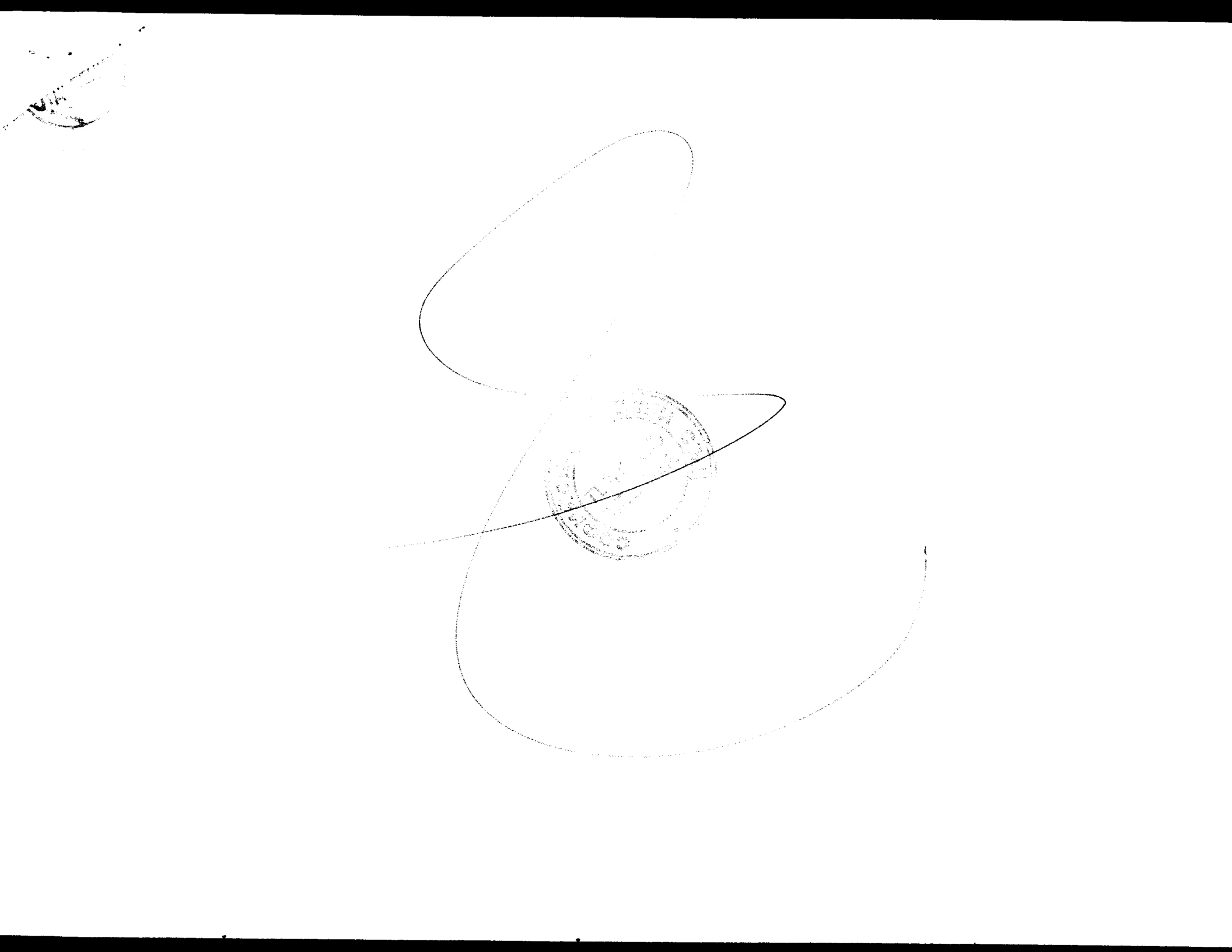
Във възражението се излагат твърдения, че кредиторът в срок предявил вземанията, произтичащи от договори за заем, сключени в периода 14.05.2011 г. – 28.06.2012 г. за главница, договорна лихва и мораторна неустойка по чл.10 от всеки договор, като при условията на евентуалност, ако претендираната неустойка не бъде призната, предявил за приемане вземане за законна лихва върху всяка главница от датата, следваща тази на падежа на задължението до предявяване на вземанията с молбата от 12.11.2015 г.. В списъка на приетите вземания били включени тези за обезщетение за забава в размер на законната лихва, вместо тези за мораторна неустойка в размер на 0,5% върху неизпълненото задължение за всеки ден просрочие, в който смисъл претендира съдът да допусне промяна в обявения списък на приетите вземания. В подкрепа на възражението излага, че мораторната неустойка е уговорена между търговци и не може да бъде намалявана.

В становище по възражението, синдикът сочи, че уговорената мораторна неустойка от 0,5 % върху неиздължената по всеки договор за заем сума за всеки ден забава, в годишен план възлиза на 182,5 % или неустойката е около 18 пъти по-висока от законната лихва, многократно надхвърля главното вземане и включването ѝ в списъка на приетите вземания, би причинило значителни вреди на длъжника. При заявено евентуално вземане за законна лихва, синдикът включил именно него в списъка на приетите вземания.

Съдът, като взе предвид направеното възражение, списъка на приети вземания, изготвен от синдика и обявен в търговския регистър с вписване № 20160112102906 и представените доказателства, приема следното:

Възражението е процесуално допустимо - подадено в срок от кредитор с неприето вземане за мораторна неустойка, което формално не е включено в списъка с неприети вземания, тъй като е прието евентуално предявено вземане за законна лихва, но главно поддържаното вземане е следвало да бъде

отразено в списъка на неприети вземания, затова съдът дължи разглеждане на възражението по същество.

С молбата за предявяване на вземания, „БУЛИТ 2007“ ЕООД, предявило въз основа на договори за паричен заем, сключени на 14.05.2011 г., 15.07.2011 г., 07.09.2011 г., 30.03.2012 г. и 28.06.2012 г. мораторни неустойки, дължими по чл.10 на всеки от договорите в размер на 0,5 % от просрочената сума за всеки ден забава, които за периода 18.05.2012 г. – 11.11.2015 г. възлизат на сума в общ размер 24546800 евро.

В решението, постановено по реда на чл.630 ТЗ, настоящият състав е обсъдил представените договори за заем, тъй като въз основа на възникналите от тях вземания, „БУЛИТ 2007“ ЕООД - молител в производството е обосновал активната си легитимация за предявяване на молбата по чл.625 ТЗ. По тази причина, в настоящото производство следва да се разгледа единствено въпроса уговорената във всеки от договорите за заем клауза за мораторна неустойка съставлява ли валиден правопораждащ факт на задължението за заплащането ѝ или съдържанието на клаузата противоречи на добрите нрави, т. е. нищожна е и като такава не е породила предявените вземания.

Неустойката е акцесорно съглашение, с предмет задължението на неизправна страна по правна сделка да престира определена (глобално или в процент) парична сума, като обезщетение за вредите от неизпълнението на породено главно задължение, без да е необходимо същите да бъдат доказвани. Следователно, за да възникне вземането е необходимо да са осъществени предпоставките: наличие на валидно главно задължение, договорено акцесорно задължение за неустойка, което е действително и неизпълнение на главното задължение.

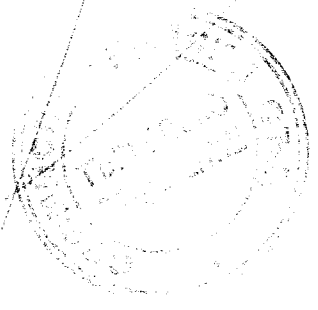
В Решение № 228 от 21.01.2013 г. по т. д. № 995/2011 г., Т. К., II Т. О. На ВКС, постановено по реда на чл.290 ГПК и съставляващо задължителна практика за съдилищата, е прието, че неустойката освен обезпечителна и обезщетителна функция, има и наказателна функция, тъй като е предназначена да санкционира неизправния длъжник в случай на виновно неизпълнение на договора. За да възникне правото на неустойка обаче, уговорката за дължимостта ѝ не трябва да противоречи на императивните правни норми на закона и на добрите нрави, разглеждани като неписани морални норми, израз на принципите за справедливост и добросъвестност в гражданските и търговските правоотношения. Противоречието със закона и/или с добрите нрави прави уговорката за неустойка нищожна по силата на чл. 26, ал. 1, пр.1 и пр.3 ЗЗД и препятства възникването на вземането и на задължението за неустойка.

Предпоставките и случаите, при които уговорената в договор неустойка е нищожна поради накърняване на добрите нрави, са изяснени в т. 4 от Тълкувателно решение № 1/15.06.2010 г. по т. д. № 1/2009 г. на ОСТК на ВКС. Според дадените с решението указания, преценката дали една неустойка е нищожна от гледна точка на добрите нрави се прави за всеки конкретен случай към момента на сключване на договора, като клаузата за неустойка е нищожна поради накърняване на добрите нрави /чл. 26, ал. 1 ЗЗД/ във всички случаи, когато е уговорена извън присъщите на неустойката обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции.

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
СЕКРЕТАР:

~~SECRET~~

2

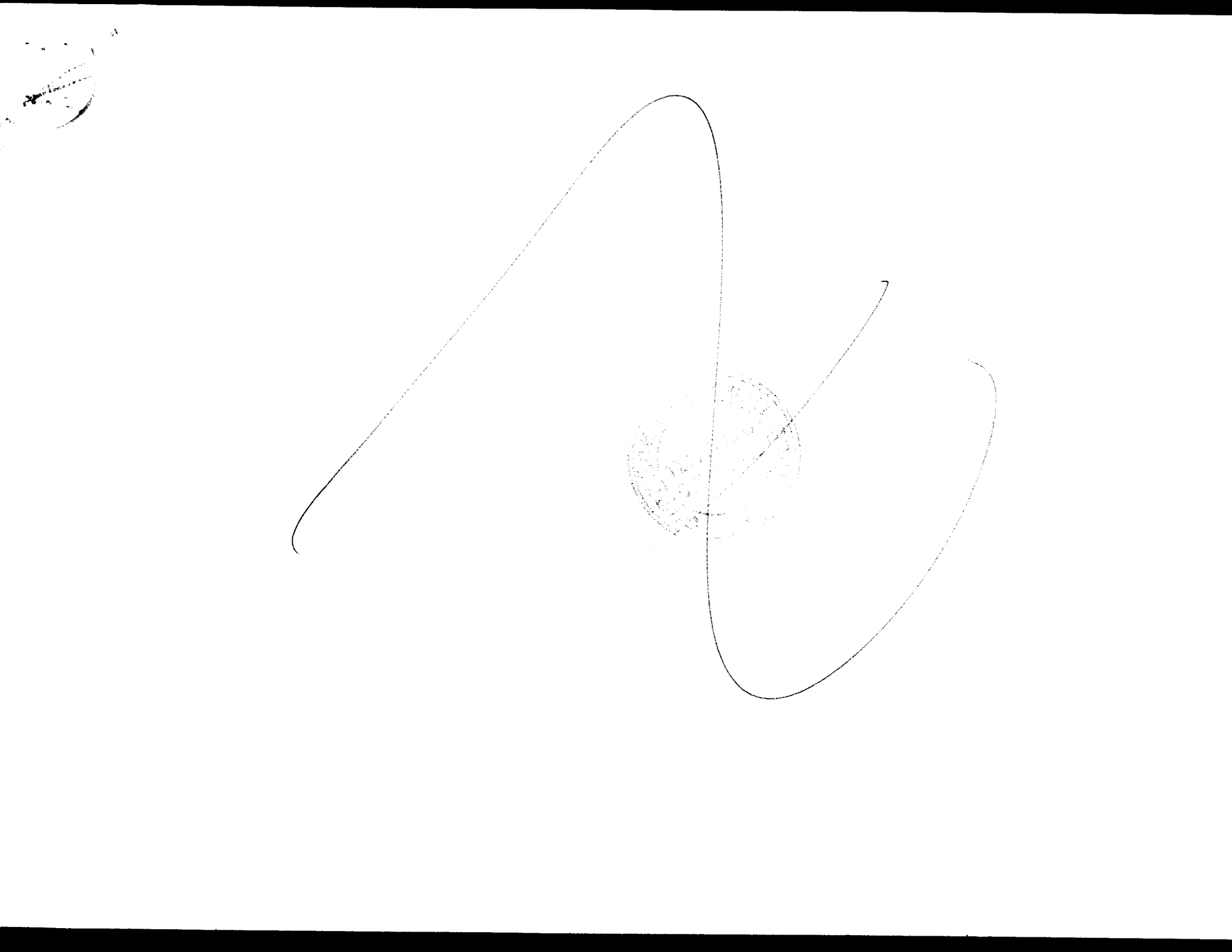
Добрите нрави по смисъла на чл. 26, ал. 1 ЗЗД са неписани морални норми с правно значение, нарушаването на които има същата правна последица като противоречието със закона - нищожност на договора, поради което при предявен иск за присъждане на неустойка съдът следи служебно за съответствието на уговорката за неустойка с добрите нрави като абсолютна предпоставка за нейната действителност.

Следва да се отбележи, че настоящият състав в решението по чл. 630 ТЗ е възприел практика по чл. 290 ГПК, която отрича възможността служебно да се преценява нищожност на договорна клауза, което становище следва да бъде преосмислено, тъй като константната практика, формирана по повод искове, с предмет вземания за мораторна неустойка, е категорична, че съдът е длъжен да следи служебно за спазването на добрите нрави, като при разрешаване на спор за заплащане на неустойка съдът дължи самостоятелна преценка за действителността на неустоечната клауза, независимо дали страните са се позовали на нищожността ѝ – в този смисъл Решение № 247/11.01.2011 г. по т. д. № 115/2010 г. на ВКС, II Т. О., и Решение № 229 от 21.01.2013 г. по т. д. № 1050/2011 г., на ВКС, II Т. О.

В изпълнение на служебното задължение за изследване валидността на уговорената клауза за неустойка, преценена към пораждаване на задължението, съдът намира, че същата не противоречи на закона, нито на добрите нрави, тъй като уговореният размер от 0,5 % от неиздължената по договора сума не нарушава принципа на справедливост. Съгласно т. 3 от Тълкувателно решение № 1/15.06.2010 г. по тълк. д. № 1/ 2009 г. на ОСТК на ВКС, неустойката не е нищожна при липса на уговорен краен предел за начисляването ѝ. Големият размер на неустойката като абсолютна стойност, в случая произтича единствено от значителната продължителност на периода на забава на плащането на паричното задължение и неговия размер.

Размер на мораторната неустойка от 0.5 % на ден, уговорена между търговци не обуславя нищожност на клаузата – в този смисъл изрично Решение № 4 от 25.02.2009 г. по т. д. № 395/2008 г., Т. К., I Т. О. на ВКС. При търговските сделки, сключени между търговци, неустойката не подлежи на намаляване поради прекомерност, съгласно чл. 309 ТЗ. Законодателят е изключил възможността за частично освобождаване от отговорност на длъжника, съгласно чл. 92, ал. 2, пр. 1 ЗЗД - при съпоставяне на неустойката с размера на претърпените вреди. Изключването на прекомерността, като основание за намаляване на неустойката, сочи на законодателна воля за придаване и на по-интензивна наказателна функция на неустойката по търговските сделки между търговци, тъй като забавеното изпълнение на парично задължение може да има значителен неблагоприятен ефект върху търговската дейност на кредитора и да рефлектира върху оборота като цяло.

Доводите на синдика за неприемане на вземанията за неустойки, поради значителния им размер в сравнение с главниците и при съотнасяне с размера на законната лихва за забава, са неоснователни. В Решение № 137 от 12.10.2015 г. по т. д. № 2618/2014 г., Т. К., I Т. О. на ВКС, е прието, че несъразмерността между главницата и неустойката не може да се преценява към момента на неизпълнението, съответно неударжимото нарастване на неустойката в резултат на продължителния период на забавата, дори когато при извършване

на съпоставка с главницата сочи на явна прекомерност, не е основание за обявяването на клаузата за неустойка за нищожна. Уговорката във всеки от договорите е за начисляване на неустойка за дните на забавата, поради което преодоляването на нарастването на размера ѝ, е предопределено от точното изпълнение на паричното задължение, което е изцяло предоставено на волята на страната-заемател. Неудържимото нарастване и като последица от това несъразмерността с главницата, са резултат на липсата на краен предел и фиксиран срок за начисляване на неустойката и релевираното неизпълнение на задълженото лице. Тези обстоятелства обаче са изключени като критерии при преценката за нищожност на клаузата за неустойка поради противоречие с добрите нрави.

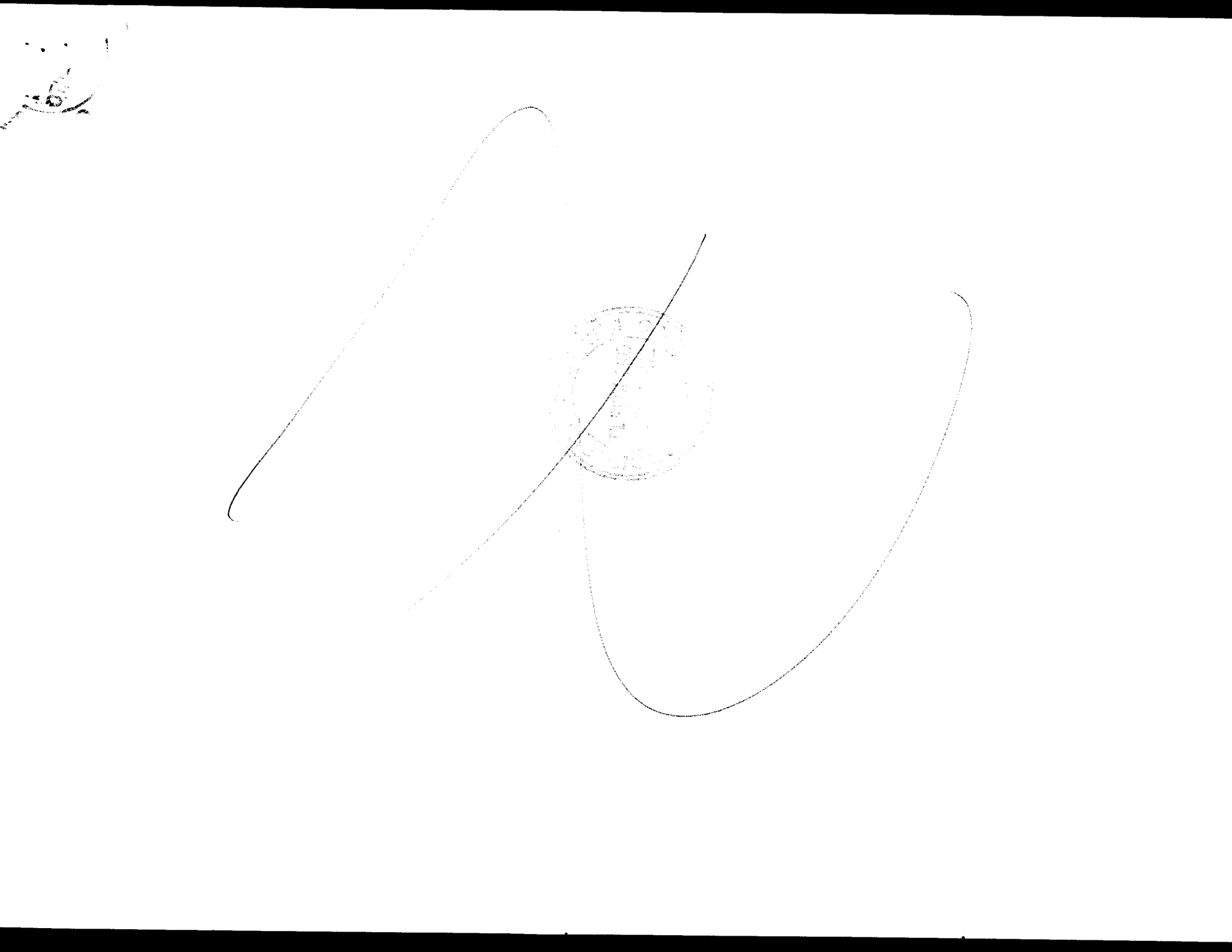
По същите съображения не може размера на неустойката да се съпоставя и с размера на законната лихва. Действително, за разлика от преките и предвидими вреди по чл. 82 ЗЗД, вредата на кредитора при неизпълнение на парично задължение е предположена от законодателя предвид на естеството на паричното задължение да е само забавено такова - чл. 81, ал. 2 ЗЗД. Престирането на законната лихва цели да обезщети вредите от неплащане на паричната сума (по чл. 86 ЗЗД), независимо от начина на евентуалното ѝ използване от кредитора, като тази лихва има само обезщетителен характер. Неустойката има и наказателна функция, затова не може да бъде сравнявана със законодателно установения размер на мораторното обезщетение.

Следователно, при наличие на действителна клауза за мораторна неустойка, неизпълнението на главното задължение за връщане на заетата по всеки от договорите сума, заедно с уговорената възнаградителна лихва, е породило и задължение за заплащане на мораторна неустойка от 0.5% върху неиздължената сума за всеки ден забава, което означава, че във списъка на приетите вземания следва да се включат тези за мораторни неустойки за периода от изпадане на длъжника в забава до предявяването им в производството по несъстоятелност.

Формираният извод за основателност на възражението на „БУЛИТ 2007“ ЕООД, налага изменение на списъка на приетите вземания, като вместо включените евентуално предявени вземания за обезщетения за забава, бъдат включени главните вземания за мораторна неустойка, както следва: по договор за заем от 14.05.2011 г. вместо законна лихва в размер на 343549,93 лева, се включи вземане за мораторна неустойка в размер на 6473406,13 лева, начислена за периода 18.05.2012 г. - 11.11.2015 г.; по договор за заем от 15.07.2011 г. вместо обезщетение за забава в размер на 474694,26 лева, се включи вземане за мораторна неустойка в размер на 8228176,81 лева за периода 28.07.2012 г. - 11.11.2015 г.; по договор за заем от 07.09.2011 г. вместо обезщетение за забава в размер на 1302483,87 лева, се включи вземане за мораторна неустойка в размер на 22628953,10 лева за периода 11.09.2012 г. - 11.11.2015 г.; по договор за заем от 30.03.2012 г. вместо обезщетение за забава в размер на 159500,67 лева, се включи вземане за мораторна неустойка в размер на 5603452,95 лева за периода 01.04.2013 г. - 11.11.2015 г. и по договор за заем от 28.06.2012 г. вместо обезщетение за забава в размер на 287509,94 лева, се включи вземане за мораторна неустойка в размер на 5075378,85 лева за периода 30.06.2012 г. - 11.11.2015 г..

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

СЕКРЕТАР:

Така общия размер на вземанията на „БУЛИТ 2007“ ЕООД възлиза на сумата **56482703,89** лева. Тъй като вземането за законна лихва е предявено при условията на евентуалност, при положение, че главното вземане е включено в списъка на приетите вземания, то молбата, в частта ѝ, с която е предявено евентуалното вземане следва да се остави без разглеждане и вземането за законна лихва не следва да се включва в списъка с неприети вземания.

При тези мотиви, СЪДЪТ

О П Р Е Д Е Л И:

ИЗМЕНЯ, по възражение, вх. №6900/19.01.2016 г. на „БУЛИТ 2007“ ЕООД, ЕИК 175305522, със седалище гр. София и адрес на управление: гр. София, бул. „Мария Луиза“ №101, **списъка на приетите вземания**, съставен на 04.01.2016 г. и обявен в търговския регистър на Агенцията по вписванията по партидата на „ГМ ПРЕС“ АД, ЕИК 201527057 - в открито производство по несъстоятелност на 12.01.2016 г., като **ИЗКЛЮЧВА** вземанията на „БУЛИТ 2007“ ЕООД, както следва: за сумата 343549,93 лева, представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата по договор за заем от 14.05.2011 г. за периода 18.05.2012 г. - 11.11.2015 г.; за сумата 474694,26 лева, представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата по договор за заем от 15.07.2011 г. за периода 28.07.2012 г. - 11.11.2015 г.; за сумата 1302483,87 лева, представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата по договор за заем от 07.09.2011 г. за периода 11.09.2012 г. - 11.11.2015 г.; за сумата 159500,67 лева, представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата по договор за заем от 30.03.2012 г. за периода 01.04.2013 г. - 11.11.2015 г. и за сумата 287509,94 лева, представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата по договор за заем от 28.06.2012 г. за периода 30.06.2012 г. - 11.11.2015 г. и **ВКЛЮЧВА** вземания на „БУЛИТ 2007“ ЕООД, с ред по чл.722, ал.1, т.8 ТЗ, както следва: за сумата 6473406,13 лева, представляваща мораторна неустойка в размер на 0,5 % за всеки ден забава върху главницата по договор за заем от 14.05.2011 г. суми, начислена за периода 18.05.2012 г. - 11.11.2015 г.; за сумата 8228176,81 лева, представляваща мораторна неустойка в размер на 0,5 % за всеки ден забава върху главницата по договор за заем от 15.07.2011 г., начислена за периода 28.07.2012 г. - 11.11.2015 г.; за сумата 22628953,10 лева, представляваща мораторна неустойка в размер на 0,5 % за всеки ден забава върху главницата по договор за заем от 07.09.2011 г., начислена за периода 11.09.2012 г. - 11.11.2015 г.; за сумата 5603452,95 лева, представляваща мораторна неустойка в размер на 0,5 % за всеки ден забава върху главницата по договор за заем от 30.03.2012 г., начислена за периода 01.04.2013 г. - 11.11.2015 г. и за сумата 5075378,85 лева, представляваща мораторна неустойка в размер на 0,5 % за всеки ден забава върху главницата по договор за заем от 28.06.2012 г., начислена за периода 30.06.2012 г. - 11.11.2015 г., като общият размер на вземанията на „БУЛИТ 2007“ ЕООД вместо 10912198,48 лева, се счита **56482703,89** лева.

ОДОБРЯВА, след извършената промяна, списъците на приети и неприети вземания, съставени от синдика на „ГМ ПРЕС“ АД, ЕИК 201527057 - в открито

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

10/10/88
10/10/88
10/10/88

производство по несъстоятелност на 04.01.2016 г. и обявени в търговския регистър на Агенцията по вписванията на 12.01.2016 г..

СВИКВА, на основание чл.674, ал.2 ТЗ, събрание на кредиторите „ГМ ПРЕС“ АД, ЕИК 201527057, със седалище гр. София и адрес на управление: гр. София, ул. „Г. С. Раковски“ №92, на 29.03.2016 г. от 15.00 часа в зала №9 на Съдебната палата, гр. София, бул. "Витоша" №2, с дневен ред по чл.677, т.8 ТЗ: определяне реда и начина за осребряване имуществото на длъжника, метода и условията на оценка на имуществото, избора на оценители и определянето на възнаграждението им.

ПОКАНАТА за събранието на кредиторите да се обяви в търговския регистър.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО не подлежи на обжалване. Да се впише в книгата по чл.634в ТЗ.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО подлежи на обявяване в търговския регистър, затова ПРЕПИС от определението да се изпрати на Агенцията по вписванията за вписване, на основание чл.692, ал.5 ТЗ.

СЪДИЯ:

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
СЕКРЕТАР:

44

